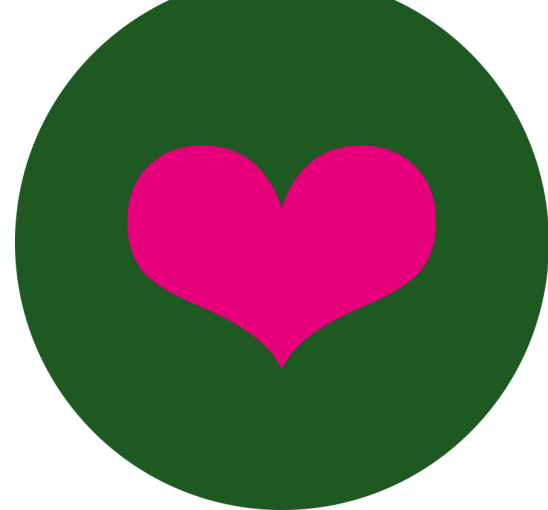

MÅLTIDET

Meget mere end mad

Hvorfor måltidsværter?

I Ringkøbing-Skjern Kommune har vi valgt, at der skal være måltidsværter på alle plejecentre og aktivitetscentre., og i størst mulig omfang i hjemmeplejen. Måltidet er en kerneopgave på lige fod med pleje og omsorg. Derfor er måltidsværterne ansat personale, men frivillige kan sagtens støtte op om den gode oplevelse - eksempelvis som medvært. Som måltidsvært sidder man med ved bordet, spiser med og er helliget måltidet. Værtskab handler om at skabe nærvær, tryghed, god stemning og fokus på den enkelte borgers behov og ønsker. Hvis du spiser med som vært, motiveres de ældre til at spise mere og det giver relevant spejling for demente.

Hvad vil det sige, at være måltidsvært?

En måltidsvært

- har læst, forstået og anvender rammerne for måltidet beskrevet i kommunens mad og måltidspolitik.
- har gennemgået Kvalicare-modulerne om dysfagi, tidlig opsporing af småtspisende og tandhygiejne.
- modtager køkkenets overlevering af maden, der orienterer om menuen, dens sammensætning og eventuelt tilberedningsmetode, serveringsform og hvilke diæter, der skal tages hensyn til.
- er orienteret om borgerens individuelle mad- og måltidsskemaer og deres individuelle behov.
- præsenterer måltidet ved måltidets begyndelse.
- deltager i måltidet og spiser en lille portion af dagens menu eller medbragte madpakke. Spises der ved to borde er det optimalt med en medvært ved det andet bord, som ligeledes deltager i måltidet.
- sørger for at måltidet gennemføres på en anerkendende, respektfuld og nærværende måde, hvor alle kan komme til orde.

Sådan sætter du scenen for det gode måltid

Før I spiser

- Fordelingen af personalet er foretaget og planlagt.
- Det personale, der skal/ønsker at deltage i måltidet, skal være til stede ved måltidets start.
- Opvaskemaskinen tømmes før eller efter måltidet.
- Medicinering finder sted inden måltidet.
- Rengøring finder sted før eller efter måltidet
- Beboere der ønsker at spise i egen bolig, får serveret mad inden de øvrige i spisestuen.

Under måltidet

- Skab en rolig og hyggelig atmosfære i spisestuen.
- Tænk på, at spisestuen er beboernes hjem.
- Sluk for tv og radio, eller overvej om dæmpet musik ville være en god idé.
- Mindsk trafik og støj i spisestuen.
- Man deltager under hele måltidet og rejser sig først, når der er sagt velbekomme.
- Under måltidet tilstræbes der at skabe en samtale ved hvert bord, hvor alle inddrages og personalet undlader al fagrelateret snak. Tavshed er ikke altid dårlig – især ikke, hvis den kombineres med nærværende øjenkontakt.
- Der ydes diskret hjælp til spisning. Personalet sidder ned ved siden af borgeren. Ved behov for udsåret mad, skæres denne først ud, når maden er serveret for borgeren. Maden anrettes indbydende.
- Giv tid til måltidet, og forsøg at inddrage borgeren, sådan at dette betragtes som en aktivitet og at borgeren herved styrkes i at opretholde hverdagsfunktioner. Der serveres først dessert/kiks/franskbrød, når de fleste ved bordet er færdige med at spise hovedretten/smørrebrød.

Som udgangspunkt motiveres borgerne til at blive siddende under hele måltidet. Der tages ikke af bordet, før alle er færdige og måltidet afsluttes med et velbekomme.

I det daglige

- Giv borgeren en oplevelse og et afbræk i hverdagen ved lejlighedsvis at dække anderledes op.
- Dæk gerne op med dug.
- Sæt blomster på bordet – tænd en lyskæde.
- Pynt op efter et tema og skab sanseoplevelser for beboerne.

Skiftet mellem årstiderne kan markeres ved

- **Forår:** vintergækker og forårgrene på bordene.
- **Sommer:** friske jordbær på bordene.
- **Efterår:** lyng, æbler, nødder og rodfrugter på bordene.
- **Vinter:** grankogler og sten fra havet.

En særlig lejlighed

- Pak en madkurv til at spise på terrassen.
- Saml en gruppe beboere - f.eks. til en herremiddag.
- Personalet inviterer sig som gæst hos en beboer til spisning i dennes bolig.
- Opfordre beboere/borgere til at invitere andre til te/kaffe i deres egen bolig.
- Gør brug af det fine porcelæn.

